

זהר שיר השירים

"וְנָסוּ הַצְּלָלִים" כתוב, לפיכך צריך האדם להסתכל במעשיו ולהתקין אותם לפני רבונו ויתודה עליהם, לפי שהקדוש ברוך הוא נקרא רחום וחנון, ומקבל לאותם השבים לפניו, וזהו שכתוב "עַד שְׁיִפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים", כי כאשר אותן הצללים בורחים ממנו והוא אסור באזיקים^[ק] תשובה היא, אבל אינה מעולה כל כך כמו בזמן שהאדם נמצא בבריאות, ושלמה המלך מכריז ואומר "וַיִּזְכֹּר אֶת בּוֹרְאֵיךָ בְּיָמֶיךָ בְּחֹרְתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא יִבְאוּ יָמֶיךָ הָרְעָה" (קהלת יב, א), (זהר חלק ג-יג).

מעשי ה' בחכמה ובינה

פתח רבי אבא ואמר כתוב "מִה רָבוּ מַעֲשֵׂיךָ ה' פְּלִמָּה בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ" (תהלים קד, כד), "מִה רָבוּ מַעֲשֵׂיךָ ה'", כמה גדולים הם מעשיו של המלך הקדוש, וכלם נסתרים בחכמה, זהו שכתוב "פְּלִמָּה בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ", כלם בחכמה היו נכללים ולא יצאו לחוץ אלא בנתיבות פליאות אל הבינה, ומשם נעשו כלם ונתתקנו, זהו שכתוב "וּבְתִבְיֹנָה יִתְבּוֹנֵן" (משלי כד, ג), ולכך "פְּלִמָּה בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ" בבינה, מלאה הארץ, הארץ, זו כנסת ישראל שמהבינה היא נתמלאית מהכל, כמו שכתוב "כָּל הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'" (קהלת א, ז)^[ק] "קִנְיָנְךָ", שהיא הוציאה אותם אחר כך, זהו שכתוב "אֵלֶּה תִּזְכְּרוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַפְרָאם" (בראשית ב, ד), בה' בראם, לפיכך "מְלֹאָה הָאָרֶץ קִנְיָנְךָ".

לשמור מצותיו, ולא עוד אלא שמעבירה באלף ומשנה עולמות להשתעשע ולראות בהם הכבוד של אותם העמלים בתורה, והיא עומדת לפני המלך בלבוש הכבוד בצורה של עולם הזה, בלבוש כבוד העליון, מסתכלת בכבוד המלך כל היום, ומעמרים לה בכמה עטרות, וכאשר מגיע זמנה לרדת לעולם, היא עושה מדורה בגן עדן התחתון שלשים יום, לראות בכבודם של הצדיקים, והיא עולה למקומה למעלה, ואחר כך יורדת לעולם, אז מעטר לה מלך הקדוש בשבע עטרות, עד שבאה ונכנסת בתוך גוף האיש, וכאשר היא בגוף האיש והוטאת בעולם הזה ועמלה בחשכות, התורה תתמה עליה ואומרת, ומה כל הכבוד הזה וכל אותה השלמות השלים מלך העליון להנפש והיא הוטאת לפניו, ובעבור זה היא תלמד עצה לנפש הזאת להזהר מחטאותיה, ותושב להטהר עד שיפוח היום, עד שלא יפוח יום האחרון של עולם הזה, ויבוא יום נורא שהוא שיתבע לה המלך לדין לצאת מעולם הזה, "וְנָסוּ הַצְּלָלִים", זה הוא סוד בין החברים שאמרו כי בשעה שמגיע זמנו של אדם לצאת מעולם הזה, צלמו של אותו האדם נעבר ממנו, זהו שכתוב "עַד שְׁיִפּוּחַ הַיּוֹם", עד שלא ינשף היום לצאת מעולם הזה, "וְנָסוּ הַצְּלָלִים", שיברח הצלם, יושב לפני רבונו, רבי אלעזר אמר שני צללים יש לו לאדם כאשר הוא בחייו, אחד גדול ואחד קטון, שנאמר "הַצְּלָלִים" משמע שנים, וכאשר נמצאים יחדו אז האדם הוא בקיומו, ולכך

זיו הזהר